

Sint-Maarten
algemeen ziekenhuis
emmaüs

LEES DEZE BROCHURE GOED NA
Bij het niet volgen van de instructies
bestaat de kans dat jouw onderzoek
niet doorgaat.

Colonoscopie
Endoscopie-eenheid

Beste,

Binnenkort voeren we bij jou een colonoscopie uit.

Deze brochure is bedoeld om je te informeren over het verloop van dit onderzoek.

Lees deze aandachtig voor je onderzoek. Uiteraard kan je met vragen terecht bij de verantwoordelijke arts en de verpleegkundigen. Zij zijn steeds bereid om je meer uitleg te geven.

Wat is een colonoscopie?

Bij een colonoscopie brengen we een soepel buisje, verbonden met een camera, via de anus in de dikke darm. Hierbij blazen we CO₂ of water in om de darm open te zetten. Zo bekijken we de hele dikke darm en eventueel het laatste deeltje van de dunne darm. Zo nodig nemen we biopsies (kleine stukjes van het slijmvlies van de darmwand) af voor verder onderzoek. Indien je er poliepen hebt, worden deze zo goed mogelijk verwijderd. Soms branden we afwijkende bloedvaatjes weg.

Het onderzoek kan onaangenaam zijn. Daarom gebeurt het onder verdoving. Je mag die dag geen voertuig meer besturen en je moet vervoer naar huis organiseren.

Vooraf

Het belangrijkste is dat de dikke darm volledig leeg is. Daarom is je **darmvoorbereiding en je dieet** de dagen voor het onderzoek essentieel. De stoelgang moet eruitzien als heldere thee. Lees de voorbereiding verderop in de brochure goed door.

Onderzoek

Boven 60 jaar is voor anesthesie een EKG en labo in de laatste 12 maanden noodzakelijk.

Medicatie en aandoeningen

Breng alle thuismedicatie mee naar het ziekenhuis in de originele verpakking samen met een overzichtslijst.

Zogenaamde "bloedverdunners" dien je vooraf te stoppen. Bespreek dit met je huisarts of verwijzende arts.

Als je de medicatie niet tijdig onderbreekt kunnen bijvoorbeeld poliepen niet verwijderd worden.

Niet te onderbreken bloedverdunners: Cardioaspirine, ASA en Asaflow

Te onderbreken bloedverdunners: Plavix, Clopidogrel,..... (verder zoals in het boekje)

Bij gebruik van Marcoumar, Marevan of Sintrom moet bij opname eventueel nog bloed genomen worden voor controle van de stolling.

- Stop ijzerpreparaten een week voor het onderzoek.
- De werking van sommige medicatie vermindert ten gevolge van de darmvoorbereiding, bijvoorbeeld de anticonceptiepil.
- Vermeld het ook als je ernstige hart-, nier- of longziekten hebt of een pacemaker of defibrillator.
- Als je thuis een CPAP-toestel gebruikt om 's nachts de ademhaling te ondersteunen, breng je deze mee als het onderzoek onder narcose gepland is.

Aandachtspunten

Borstvoeding mag gewoon verdergezet worden na het onderzoek

Je mag de dag van het onderzoek niet roken. Het veiligst is om 24 uur op voorhand te stoppen.

Darmvoorbereiding

Dit is een belangrijk onderdeel van het onderzoek.

Volg drie dagen voor de colonoscopie een restenarm of vezelarm dieet.

Je mag wel

- wit brood, witte beschuiten, witte rijst, witte pasta
- gelei (zonder pitjes)
- vleeswaren (zonder grove stukjes of groenten), vlees of vis zonder toevoegingen
- kaas, melk en yoghurt zonder toevoeging
- water, thee, frisdrank, heldere fruitsappen (zonder pulp)

Je eet geen

- bruin brood, volle graanproducten, muesli, volle rijst, zilvervliesrijst, wilde rijst, quinoa
- kiwi, druiven, rozijnen en ander gedroogd fruit, confituur met velletjes of stukjes
- tomaat, paprika, mais, (kikker) erwten, rauwe of taaie groenten
- noten, zaden (bijvoorbeeld maanzaad, sesamzaad), pitten
- melk of yoghurt mét toevoeging van fruit, noten of granen
- peperbolletjes

Achteraan in de brochure vind je enkele voorbeelden van menu's.

Voorbereiding met moviprep

De dag vóór het onderzoek:

- Restenarm dieet zoals hierboven beschreven
- De dag voor het onderzoek zijn ook alle groenten en aardappelproducten verboden.
- Tussen 17.00 uur en 18.00 uur: een lichte maaltijd
- Tussen 18.00 uur en 20.00 uur: inname van één liter MOVIPREP®
- Eén verpakking MOVIPREP® bevat twee sets in plastic folie. Iedere set bevat twee zakjes: een groot zakje A en een klein zakje B.
 - Open een plastic folie met zakje A en zakje B.
 - Giet zowel zakje A als zakje B in een lege kan en voeg één liter water toe.
Roer de oplossing tot het poeder volledig is opgelost. Dit kan vijf minuten duren.
 - Drink deze vloeistof binnen één à twee uur op. Drink bijvoorbeeld iedere tien à vijftien minuten een glas tot de kan helemaal leeg is.
 - Drink hierna nog een liter heldere vloeistof zoals water, bouillon, sportdrink thee of koffie zonder melk. Vervolgens eet je niets meer. Nadien zal diarree ontstaan.

De dag van het onderzoek:

- Je mag géén ontbijt nemen. Ook roken is verboden.
- Tussen 8.00 uur en 9.00 uur: inname van 1 liter MOVIPREP®
 - Als het onderzoek via het dagziekenhuis door gaat, word je daar verwacht rond 8.00 uur. Gelieve de tweede plastic folie mee te brengen naar het ziekenhuis, om ze op dagbehandeling te gebruiken. Onze verpleegkundigen zullen je hierbij verder begeleiden.
 - Bij voorbereiding thuis: Gebruik de tweede plastic folie met zakje A en zakje B. Herhaal de stappen zoals bij 'de dag vóór het onderzoek' beschreven.
 - Drink ook hierna minstens een liter heldere vloeistof (bijvoorbeeld water, heldere soep, thee of sportdrink).
 - Blijf water drinken tot de stoelgang het uitzicht heeft van heldere thee.
 - Minstens twee uur voor het doorgegeven tijdstip van het onderzoek moet je stoppen met drinken.

Voorbereiding met plenvu

De dag vóór het onderzoek:

- Restenarm dieet zoals hierboven beschreven
- De dag voor het onderzoek zijn ook alle groenten en aardappelproducten verboden.
- Tussen 17.00 uur en 18.00 uur: een lichte maaltijd
- Tussen 18.00 uur en 20.00 uur: start met het drinken van PLENVU® - dosis 1 (één zakje). Dit los je op in een HALVE liter koud water. Voeg gerust een ijsblokje toe.
 - o Drink deze oplossing op binnen de 2 uur.
 - o Start steeds met het drinken van 2 glazen water. Drink niet te snel, gebruik de voorziene tijd.
 - o Tussendoor drink je nog water. Drink afwisselend een glas PLENVU®, een glas water, een glas PLENVU®... In totaal drink je dus 2 liter.
 - o Dit is belangrijk om de darm goed te spoelen.
 - o Drink GEEN koffie, alcohol of bruisende dranken. Je zal regelmatig naar het toilet moeten (diarree is normaal. Je mag uiteraard niets meer eten

De dag van het onderzoek:

- Je mag géén ontbijt nemen. Ook roken is verboden.
- Tussen 8.00 uur en 9.00 uur: inname van PLENVU®- dosis 2 (twee zakjes).
 - o Als het onderzoek via het dagziekenhuis doorgaat, word je daar verwacht rond 8.00 uur. Gelieve de tweede dosis PLENVU mee te brengen naar het ziekenhuis.
 - o Bij voorbereiding thuis: gebruik je PLENVU® - dosis 2. Los zakje A en B op in een HALVE liter koud water. Je mag opnieuw een ijsblokje toevoegen.
 - Drink deze oplossing op binnen de 2 uur. Start steeds met het drinken van 2 glazen water. Drink niet te snel, gebruik de voorziene tijd.
 - Tussendoor drink je nog water. Drink afwisselend een glas PLENVU®, een glas water, een glas PLENVU®... In totaal drink je dus 2 liter.
 - Drink GEEN koffie, alcohol of bruisende dranken. Je zal op nieuw regelmatig naar het toilet moeten (diarree is normaal). Je mag uiteraard niets meer eten.
 - Na deze procedure zou je stoelgang helder van kleur moeten zijn. Is dit niet het geval? Meld dit zeker aan de verpleegkundige.

Opmerkingen:

- Soms wordt er voor een ander product gekozen. Het dieet blijft hetzelfde en de voorbereiding wordt ook verdeeld over de avond en de ochtend. Enkel de hoeveelheden product en heldere drank nadien kan verschillen.
- Bespreek met jouw arts of de voorbereiding moet worden aangepast als de darm niet goed leeg was bij een eerder onderzoek (terwijl de voorschriften wel gevolgd werden).

Het onderzoek zelf

- De meeste onderzoeken gaan door via een opname in het dagziekenhuis vanaf 8.00 uur. Als het jouw beurt is, word je naar de endoscopie-eenheid gebracht; de onderzoeken starten +/- 13.15 uur en de laatste is om/rond 17.00 uur -17.30 uur aan beurt.
- Soms kom je rechtstreeks van thuis naar de endoscopie-eenheid voor het onderzoek. Daarbij wordt het tijdstip de dag van het onderzoek zelf doorgebeld.
- Je krijgt een operatiehemd om aan te doen en er wordt een infuus geplaatst om vocht en medicatie toe te dienen.
- Het onderzoek voeren we uit onder verdoving (sedatie), ofwel uitgevoerd door de anesthesist (lichte narcose), ofwel door een combinatie van kalmeermiddel (midazolam) en een pijnstillert (pethidine).
- Informeer de verpleegkundige en arts altijd als je allergisch bent voor bepaalde medicatie of verdoving. Dit doe je ook als je ernstige hart-, nier- of longziekten hebt.
- Vertel ook welke medicatie je inneemt.
- Als je diabetes (suikerziekte) hebt, vraag dan na hoe je jouw medicatie hiervoor moet gebruiken op de dag van het onderzoek als dit niet vooraf is afgesproken.
- Informeer de verpleging en arts ook als je een pacemaker of defibrillator hebt.
- Het onderzoek duurt meestal 15-25 minuten.

Na het onderzoek

- Je wordt na het onderzoek terug naar de kamer gebracht of naar de uitslaapruijnte van de dienst endoscopie. Daar kan je verder uitrusten van de verdoving.
- Soms ervaar je na het onderzoek buikkrampen, veroorzaakt door de CO₂ die tijdens het onderzoek werd ingeblazen. Meestal is dit van korte duur. Zo nodig kan je een pijnstillert krijgen.
- De arts komt nog langs aan je bed om de bevindingen van het onderzoek en de aanbevolen opvolging mee te delen. In het dagziekenhuis is dit meestal na 18.00 uur (door omstandigheden soms later).
- Vraag je arts wanneer je stollingsremmende medicatie mag herstarten.
- Nadien kan je naar huis onder begeleiding; je mag zelf geen voertuig besturen.
- Gaat het onderzoek door onder narcose, voorzie een volwassen persoon die de eerste 24uur aanwezig is bij je thuis
- Bij buikpijn die pas later optreedt en/ of hevig is van intensiteit, moet je steeds een arts raadplegen: huisarts, gastro-enteroloog of via spoedgevallen.
- Ook bij anaal bloedverlies of koorts moet je een arts contacteren.
- Als er biopsies zijn genomen of poliepen werden verwijderd, is het resultaat van het microscopisch onderzoek meestal binnen een week gekend bij je huisarts. Je moet contact opnemen met je huisarts om het resultaat te bespreken.

Risico's

- In het algemeen is een colonoscopie een onderzoek met weinig risico's.
- Er is een klein risico (< 1%) op bloeding of perforatie, vooral wanneer een poliep wordt verwijderd. In het algemeen is de kans dat een poliep ontwikkelt tot darmkanker veel groter dan het risico op een bloeding of perforatie. Bij complicaties is een hospitalisatie noodzakelijk. De behandeling gebeurt dan vaak met een operatie.
- Geen enkel onderzoek geeft 100% uitsluitel en ook bij een colonoscopie kunnen letsels worden gemist, met name kleine (bijvoorbeeld door anatomische redenen zoals scherpe bochten of grote plooiën). **De kans hierop is groter wanneer darmen niet voldoende leeg zijn.**

Alternatieven

Colonoscopie is momenteel de beste methode om de dikke darm te onderzoeken.

Bij een sigmoïdoscopie bekijken we na een lavement enkel het laatste deel van de dikke darm. Een stoelgangstest op microscopisch bloed is een goede algemene screeningsmethode voor grote poliepen of darmkanker maar sluit niets 100% uit en geeft geen verdere informatie over de darm.

Beeldvorming

Met een klassieke CT-scan kan de binnenkant van de darm niet beoordeeld worden. Met een virtuele colonoscopie kunnen er poliepen gedetecteerd worden, maar is het niet mogelijk om een biopsie te nemen of poliepen te verwijderen. Deze CT-colonoscopiegrafie gebeurt ook met een darmvoorbereiding en het anaal inblazen van CO₂.

Contact

Voor praktische vragen rond je afspraak of opname (datum vergeten, verplaatsen of annuleren) contacteer je het medisch secretariaat via tel. 015 89 21 50.

Bij vragen over het verloop van je onderzoek of de opname contacteer je:

Medisch secretariaat via tel.015 89 21 50

Dagziekenhuis Route 160 via tel. 015 89 21 60

Dagziekenhuis Route 180 via tel. 015 89 21 80

AZ Sint-Maarten
Liersesteenweg 435
2800 Mechelen

tel. 015 89 10 10
azsintmaarten@emmaus.be
www.azsintmaarten.be

© **vzw Emmaüs - AZ Sint-Maarten**

Overname van deze tekst en/of illustraties voor commerciële doeleinden of voor gebruik in een publicatie is enkel mogelijk na toestemming van de directie van AZ Sint-Maarten.

In ieder ander geval moet de bron vermeld worden.

vzw Emmaüs - Edgard Tinellaan 1c - 2800 Mechelen
RPR Antwerpen-Mechelen - BE 0411.515.075

B0020 08-10-2024